

Grafiska Museet

i Gamla Linköping

NYHETSBREV Nr 3 Aug-Okt 2019

Ansv utgivare: Hans-Erik Johansson

Jubileumsfirande i strålande solsken

Lördagens den 31 augusti bjöd på ett strålande sensommarväder då Grafiska Museet firade sin 25-årsdag på dansbanan i Gamla Linköping.

Landshövding Carl Fredrik Graf höll invignings-tal, förrättade boksläpp och genomförde invigning av jubileums-utställningen.

Dessutom uppvaktades museet av ett flertal organisationer med tal och gåvor.

Sedan bjöds det på musik, dans, korv och cider. Museet höll givetvis öppet hela dagen med alla maskiner i full produktion.

Mer bilder från jubileumsdagen på nästa uppslag.

Foto: Claes-Göran Jonsson,
Kriser Pettersson, Eric Gunnarsson

Landshövdingens tal på jubileumsdagen

”Ni la väl märke till vad ordföranden sa när han introducerade mig. Jag heter Carl Fredrik Graf. Och att då få vara med att högtidlighålla GRAFiska Museet det känns ju som en riktig höjdare!

Nu har ju det här museet ingenting med mig att göra men jag hade möjligheten strax innan jag äntrade talarstolen här att få en titt inne i museet. Vilket fantastiskt museum! Jag lovade Monica som guidade mig runt att jag straxt ska komma tillbaka. Förmodligen redan direkt efter invigningen.

Mina damer och herrar, så härligt att vara här i Gamla Linköping denna soliga och fina dag vid den fina dansbanan och fira 25-årsjubileum med Grafiska Muséet.

Inbjudan till detta evenemang anlände till mitt kontor tryckt på ett fint papper med logga och handskriven underskrift.

I dessa tider när de flesta meddelar sig via mail eller sms är det tryckta och med post levererade breven de som sticker ut lite extra och väcker intresse och nyfikenhet.

Tryckeribranschens betydelse för hela samhällets utveckling kan inte överskattas.

För mig handlar det tryckta ordet om:

att förmedla kunskap

att skapa känslor

att främja demokratin

Förmedla kunskap

Numera får jag tillägga att det tryckta både visas på papper men även digitalt.

Grafisk formgivning är viktigt både i det som tryckts på papper liksom det som visas digitalt.

Branschen har spelat och spelar en stor roll i samhället när det gäller att hålla allmänheten informerad. Det må gälla nya lagar och bestämmelser, nyheter om vad som tilldragit sig i bygden och världen eller annonser om varor och tjänster.

Branschen har under århundradena varit viktig för att sprida och utbyta idéer inom politik, kultur, religion, forskning och andra områden. Vi kan ju påminna oss om Post & Inrikes Tidningar som redan på 1645 startades för att sprida nyheter.

Dessförinnan fanns det en rad tryckta skrifter, inte genom kyrkans försorg, som informerade och påverkade allmänheten.

Utan den moderna trycktekniken hade helt enkelt inte människors kunskap kunnat utvecklas på det sätt som skett.

Skapa känslor

Jag vill återkomma till detta att tryckta produkter kan skapa känslor. En vacker bok, med t.ex. fina kartor eller målade bilder är något speciellt.

Som landshövding här i Östergötland är man ordförande i Övralids stiftelse och jag var för första gången med på Verner von Heidenstams Övralid i början av juli i samband med Heidenstams födelsedag.

Eftersom jag gillar böcker kunde jag inte låta bli att kika in i böckerna i Heidenstams bibliotek. Där står böckerna precis som han lämnade dem. Vilka praktverk där finns.

Böcker som förmår att skapa känslor inte bara för sitt skrivna innehåll utan också för sin formgivning.

Tryckta alster skapar en atmosfär i en bostad som på inget vis kan ersättas av en iPad som ligger på bordet. Hyllor med böcker skapar för mig en känsla i rummet som är svår att beskriva.

Men det handlar om att kunskapen känns tillgänglig, en respekt för dem som skapat kunskapen och ett sammanhang som stimulerar fantasin att ta oväntade och nya vägar.

Främja demokratin

Den så viktiga Tryckfriheten har under flera hundra år varit beroende av tillgången på tryckerier även om branschen under senare tid fått viss konkurrens på marknaden av sådant som datorer och Internet.

Somliga diktatorer försökte få koll på informationsspridningen genom att beslagta tryckpressar. Dessa var ju ett farligt vapen, som meningsmotståndarna kunde använda.

Tryckpressen var ett medel för demokratiutveckling.

Det tryckta ordet har spelat en avgörande roll för att etablera vår demokrati och för att vidmakthålla den. Vanligt folk kan skriva insändare.

Politikern påverkar genom tryckta affischer, flygblad. I valrörelsen spelar den tryckta valaffischen fortfarande en roll.

Debattartiklarna formar vårt samhälle. Vi har flera stora publicister som genom det tryckta ordet varit aktiva i den demokratiska debatten. Torgny Segerstedt i Göteborg är en av dem.

Även om jag måste erkänna, det smärtar mig, att jag är en av dem som övergett papperstidningen för den digitala varianten, vill jag understryka det tryckta ordets betydelse för att göra avtryck och intryck.

Jag fick ju tillfället att titta på museet. Det Grafiska muséet är i allra högsta grad ett levande museum. Det var ju inte bara ett museum där man kan titta på saker. Man kan ju till och med få saker tryckta. Jag fick t.ex. denna pappersservett som jag kan ha i bröstfickan. Här står det ”Gamla Linköping” på denna (drar upp servetten ur bröstfickan). Den kom från pressen för bara 10 minuter sedan.

Det gamla hantverket visas upp och lärs ut till den yngre generationen. Ett strålande sätt att bevara och belysa en del av vårt kulturarv.

Passa på att gå runt i museet idag och titta, lär och kanske även prova på.

Med dessa ord vill jag gratulera till dessa 25 år som föreningen och muséet har funnits och önska museet och alla ni som jobbar på museet varmt lycka till med den fortsatta verksamheten. ”

(Sedan utförde landshövdingen två bandklippningar: en för jubileumsboken och en för jubileumsutställningen.)

I Linköping firades Mickelsmäss på Valla gård söndagen den 29 september med marknad, traktorparad, slagtröskning och djuruppvisningar, bland annat kaninhoppning. Grafiska Museet hade ett stand på plats där vi sålde våra olika varor.

En del regnskurar gjorde att det inte var lika mycket folk som det varit tidigare år.

Traktorparaden med veterantraktorer från Odalmannens förening drog dock en hel del publik, liksom kaninhoppningen.

Gramus årsmöte på Litografiska Museet

Grafiska Museet i Linköping var representerade vid GRAMUS årsmöte på Litografiska Museet i Huddinge lördagen den 21 september. Det var Kenneth Davis och Eric Gunnarsson som var på plats vid årsmötet.

Gramus står för Sveriges Grafiska Museers Samarbetsråd. Till detta årsmöte hade Hans-Erik Johansson och Rolf Blomberg från Linköping avsat sig omval så just nu har inte Linköping någon representant i styrelsen. Denna består av ordförande Einar

Ljungström, Alunda, kassör Mats Larsson, Lidköping, Maria Methi, Eskilstuna och Åke Zetterstedt, Huddinge. Ett projekt pågår nu i Gramus regi där man inventerar alla gamla maskiner på de svenska grafiska museerna.

Innan årsmötet demonstrerades flera pressar för stentryck, bl a "Johanna", som ursprungligen varit i produktion i Linköping mellan 1897 och 1967 på Linköpings Litografiska Aktiebolag och på Litostryck.

Mera-paket och öppettider i december

Även i år ska vi tillsammans med Corren erbjuda s k "Mera-paket" med jul- och nyårsservetter.

I år innehåller "Mera-paketen" fyra dussin-paket

matservetter. Två med text "God Jul" i färgerna röd och vit och två med text "Gott Nytt År" i färgerna svart och vanilj.

Dessa paket säljs till prenumeranter för 70 kr (ord pris 100 kr) vid uppvisande av värdekupong. Vi startar med denna försäljning den 14 november.

Öppettider December:

I december kommer museet att ha öppet varje dag, förutom 24–26 och 31 dec.

Tre helger kommer det att vara Julmarknad i Gamla Linköping, det är 1:a, 2:a och 3:e advent. Då är öppettiderna 11–16 på museet.

Då det kommer att behövas extra bemanning under december är vi tacksamma för all hjälp vi kan få. Lista för bemanning finns på museet. Ni kan också kontakta Hans-Erik.